

Bryssel 10.7.2013
COM(2013) 500 final

2013/0233 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

**unionin osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden käynnistämään aktiivista ja avustettua
asumista koskevaan tutkimus- ja kehitysohjelmaan**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{ SWD(2013) 251 final }
{ SWD(2013) 252 final }

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. Ehdotuksen tavoitteet

Tämän ehdotuksen tavoitteena on, että neuvosto ja parlamentti hyväksyvät Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 185 artiklan perusteella päätöksen oikeudellisten keinojen tarjoamisesta Euroopan unionin osallistumiselle usean jäsenvaltion käynnistämään aktiivista ja avustettua asumista koskevaan yhteiseen ohjelmaan, jäljempänä 'AAL-ohjelma'.

AAL-ohjelman yleisenä tavoitteena on

- edistää tieto- ja viestintäteknologiaan (TVT) perustuvien tuotteiden ja palvelujen saatavuutta aktiivista ja tervettä ikääntymistä varten, parantaa iäkkäiden ihmisten ja heidän omaishoitajiensa elämänlaatua ja auttaa lisäämään hoitojärjestelmien kestävyyttä;
- pitää Euroopan tasolla yllä riittävästi hyvän vanhuuden takaaviin tuotteisiin ja palveluihin liittyvää tieto- ja viestintäteknologiaa koskevaa tutkimusta, kehitystä ja innovointia, joissa on erityisesti mukana pk-yrityksiä ja käyttäjiä;
- tukea yksityisiä investointeja ja parantaa teollisia hyödyntämisedellytyksiä tarjoamalla johdonmukainen kehys eurooppalaisten toimintatapojen ja ratkaisujen kehittämiseen, mukaan lukien vähimmäisvaatimukset, jotka vastaavat erilaisia kansallisia ja alueellisia yhteiskunnallisia painotuksia ja sääntelynäkökohtia.

1.2. Ehdotuksen perustelut

Väestön ikääntyminen on mainittu Eurooppa 2020 -strategiassa sekä haasteena että mahdollisuutena älykkääseen, kestäväan ja osallistavaan kasvuun. Lippulaivahankkeissa "Euroopan digitaalistrategia" ja "Innovaatiounioni" väestön ikääntyminen on prioriteetti. Digitaalistrategiassa keskitytään tieto- ja viestintäteknologiapohjaisiin innovatiivisiin palveluihin, tuotteisiin ja prosesseihin, ja se sisältää monia sähköistä terveydenhuoltoa koskevia toimia ja AAL-ohjelman vahvistamista koskevan erityistoimen. AAL-ohjelma edistää merkittävästi Eurooppa 2020 -strategiaa ja siihen liittyviä lippulaivahankkeita, ja se auttaa käsittelemään väestörakenteen muutoksen tuomia haasteita ja luomaan uusia mahdollisuuksia erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille. Aktiivisena ja terveenä ikääntymistä koskevassa eurooppalaisessa innovaatiokumppanuudessa (EIP-AHA) odotetaan, että tieto- ja viestintäteknologian ratkaisuilla on merkittävä asema pyrittäessä saavuttamaan sen tavoitteet kahdesta terveestä lisävuodesta vuoteen 2020 mennessä sekä parantamaan kansalaisten elämänlaatua ja lisäämään hoitojärjestelmien tehokkuutta Euroopassa. AAL-ohjelma on keskeinen EIP-AHA:aa tieto- ja viestintäteknologiaan perustuvilla innovaatioilla tukeva osa, koska siinä keskitytään innovaatioketjun niin sanottuun kuolemanlaakso-osaan, jossa tutkimustulokset on muutettava markkinoille valmiiksi uusiksi tuotteiksi ja palveluiksi. Myös AAL-ohjelma hyötyy eurooppalaisesta innovaatiokumppanuudesta, koska se nopeuttaa markkinoiden luomista, laajamittaista käyttöönottoa ja se myös edistää markkinoita koskevien välttämättömien edellytysten parantamista: esimerkiksi standardointia ja yhteentoimivuutta, joita ohjelma ei kata mutta jotka mainitaan arvioinneissa ja kuulemisissa käyttöönoton esteinä. AAL-ohjelmaa täydennetään suurilla kansallisilla aloitteilla, kuten AAL:ää ja ikääntymistä koskevalla kansallisella aloitteella Saksassa, avustetun asumisen innovaatiofoorumilla Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja ikääntymistä käsittelevällä innovaatiofoorumilla Ranskassa.

Näiden toisiinsa liittyvien ja yhdessä huomattavan osan "tutkimus- ja innovaatioketjusta" kattavien ohjelmien ansiosta Euroopalla on maailmanlaajuisesti ainoalaatuisen vahva asema

hyvää vanhuutta koskevassa tieto- ja viestintäteknologiassa. AAL-ohjelma täydentää hyvin ehdotettua tieto- ja viestintäteknologian ja ikääntymisen pidempiaikaista tutkimusta ja innovointia ja markkinavalidointitoimia Horisontti 2020 -puiteohjelmassa.

AAL-ohjelma täydentää myös väestörakenteen muutosta käsittelevää yhteistä ”Lisää vuosia, parempaa elämää” -tutkimusaloitetta, joka kokoaa yhteen 13 eurooppalaista maata käsittelemään uutta tieteeseen perustuvaa tietoa, jota voidaan käyttää ikääntymistä koskevassa tulevassa poliittisessa päätöksenteossa ja jossa hyödynnetään monia eri tutkimusaloja. AAL-ohjelma voi tarjota sovellusympäristön monialaiselle tutkimukselle, jota toteutetaan yhteisen ohjelmasuunnittelun mukaisten aloitteiden puitteissa, ja antaa yhteisen ohjelmasuunnittelun mukaisille aloitteille palautetta käyttäjien kokemuksista ja jakaa samalla tutkimusmenetelmiä, kuten elämänkaareen pohjautuvaa lähestymistapaa.

Yhdessä nämä aloitteet kattavat suuren osan ketjusta perustutkimuksesta markkinoille saattamiseen, kuten suositellaan monissa riippumattomissa arvioinneissa EU:n tutkimus- ja innovaatio-ohjelmista sekä EU:n linja-asiakirjoissa. Näitä yhteisvaikutuksia vahvistetaan edelleen komission ehdotuksella kauden 2014–2020 tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti 2020 -puiteohjelmaksi, jossa on erityinen osio yhteiskunnallisille haasteille ja jossa terveydenhuolto, väestörakenteen muutos ja hyvinvointi ovat painopistealoja. AAL-ohjelma mainitaan yhtenä SEUT-sopimuksen 185 artiklan mukaisista aloitteista, jotka ovat oikeutettuja jatkuvaan tukeen edellyttäen, että ne täyttävät annetut vaatimukset.

2. INTRESSITAHOJEN KUULEMISEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TULOKSET

2.1. Yhteisen AAL-ohjelman tulevaisuutta koskeva kuuleminen

Komissio on kuullut AAL-ohjelmaa koskevista suunnitelmista monia ulkopuolisia ja sisäisiä sidosryhmiä. EIP-AHA:sta vuonna 2011 järjestetty julkinen verkkokuuleminen tavoitti 524 vastaajaa, jotka ilmaisivat näkemyksensä aktiivista ja tervettä ikääntymistä koskevista nykyisistä kansallisista, alueellisista ja paikallisista aloitteista. Noin 38 prosenttia vastauksista tuli valtionlaitoksilta, 23 prosenttia teollisuudelta, mukaan lukien pk-yritykset, seitsemän prosenttia terveyst- ja sosiaalihuoltoalalta, 17 prosenttia tutkimuksesta ja tieteestä ja 15 prosenttia iäkkäitä ihmisiä edustavilta järjestöiltä. Kuuleminen osoitti, että loppukäyttäjät eivät osallistu riittävästi kehitysvaiheeseen, mikä on innovoinnin huomattavin este.

Nykyisen yhteisen AAL-ohjelman väliarvioinnin teki joulukuussa 2010 viisi korkean tason asiantuntijaa entisen komission jäsenen Meglena Kunevan johdolla¹. Siinä haastateltiin ympäri Eurooppaa yli 40 valittua asianosaista, jotka osallistuvat suoraan yhteisen AAL-ohjelman arvoketjuun. Noin 33 prosenttia heistä tuli valtionlaitoksista, 27 prosenttia teollisuudesta, mukaan lukien pk-yritykset, 27 prosenttia tutkimuksen ja tieteen aloilta ja 11 prosenttia iäkkäitä ihmisiä edustavista järjestöistä. Arviointilautakunta korosti, että yhteisessä AAL-ohjelmassa ja sen seurannassa on tärkeää taata toiminnan korkea suoritustaso, korostaa entisestään laajasti kohdennettuja ratkaisuja todellisen elämän tilanteissa, edistää omaishoitajien ja välittäjien käytössä olevaa teknologiaa ja vahvistaa yhteyksiä käyttäjien kesken ja taata käyttöönottotoimet.

Lisäksi vuonna 2010 yhteisestä AAL-ohjelmasta järjestettiin julkinen verkkokuuleminen, ja yhteisestä AAL-ohjelmasta rahoitettuja hankkeita tutkittiin vuonna 2011.

Komissio on myös selvittänyt asiaa eri puolelta vaikutustenarvioinnin ohjausryhmän kokouksissa vuonna 2012. Niissä edistettiin suunnittelua ja laadittiin etenemissuunnitelma

¹

Katso

http://ec.europa.eu/information_society/activities/einclusion/docs/aal/interim_evaluation_report.pdf

vaikutustenarviointikertomuksen laatimiselle, erityisesti tavoitteen kuvauksen osalta ja sen kannalta, mikä merkitys yhteisellä AAL-ohjelmalla on toisille pääosastoille. Tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston johtama 185 artiklan mukainen koordinoitiryhmä käsitteli kyseisen kertomuksen rakennetta ja perusteluja.

2.2. Toimintavaihtoehdot

Vaikutustenarviointikertomuksessa on seuraavat vaihtoehdot:

Vaihtoehto 1: Toinen yhteinen AAL-ohjelma on samanlainen kuin ensimmäinen yhteinen AAL-ohjelma. Tämä tavalliseen tapaan jatkamista koskeva vaihtoehto on perusskenaario, jonka mukaan vuosien 2014–2020 yhteistä AAL-ohjelmaa jatketaan aivan samalla tavalla kuin vuosien 2008–2013 yhteistä AAL-ohjelmaa.

Vaihtoehto 2: Ei toista yhteistä AAL-ohjelmaa. Tämän vaihtoehdon mukaan vuoden 2013 jälkeen EU:n tasolla ei ole erityistä EU:n ohjelmaa ja yhteisrahoitusta, joilla kootaan kansalliset tutkimus- ja innovointiohjelmat yhteen hyvään vanhuuteen liittyvän tieto- ja viestintäteknologian alalla. Ehdotetussa Horisontti 2020 -ohjelmassa yhteisen AAL-ohjelman seurannalle varatut rahat voitaisiin käyttää – jos se hyväksyttäisiin – hyvää vanhuutta koskevaan lisätutkimukseen Horisontti 2020 -puiteohjelmassa.

Vaihtoehto 3: Tämä ensimmäisen AAL-ohjelman seurantaan koskeva vaihtoehto sisältäisi soveltamisalan muokkaamisen ja täytäntöönpanon parantamisen. Toisen yhteisen AAL-ohjelman soveltamisalaa mukautettaisiin EIP AHA:n kattavaan soveltamisalaan. EIP AHA:n aktiivista ikääntymistä ja itsenäistä asumista koskevan pilarin lisäksi katettaisiin myös muut kaksi pilaria: ennaltaehkäisy, seulonta ja varhaisdiagnoosi ja hoito ja parantaminen. EIP AHA:n mukauttamisesta johtuvan soveltamisalan muutoksen vuoksi ohjelman nimeä muutettaisiin tietotekniikka-avusteisen asumisen yhteisestä ohjelmasta aktiivisen ja avustetun asumisen yhteiseksi ohjelmaksi. Jäsenvaltiot ja ohjelmaan osallistujat rahoittaisivat ohjelmaa osittain kuten nykyisessä vuosien 2008–2013 yhteisessä AAL-ohjelmassa. Euroopan komission rahoituksen taso Horisontti 2020 -puiteohjelmasta pysyisi samana kuin seitsemännessä puiteohjelmassa. Tämä vaihtoehto sisältäisi myös loppukäyttäjien suuremman osallistumisen, mikä laajentaisi rahoituspohjaa kaikille toimijoille ja parantaisi toiminnan suoritustasoa.

2.3. Kuuleminen vaikutustenarviointinnista

Yhteisen AAL-ohjelman yleiskokous käsitteli näitä vaihtoehtoja helmikuussa 2012. Äänestyksen perusteella todettiin, että ohjelman jatkaminen on strategisesti merkittävää, ja 23:sta nykyisin osallistuvasta maasta 15 totesi, että niiden näkemyksen mukaan paras skenaario on vaihtoehto 3. Toiseksi paras vaihtoehto oli vaihtoehdossa 1 esitetty ohjelman jatkaminen nykyisessä muodossaan. Ainoastaan kaksi maata ei tukisi ohjelman jatkamista, mikä oli vaihtoehto 2.

Marraskuussa 2012 vaikutustenarviointilautakunta tarkisti ja hyväksyi kertomuksen. Lausunnossaan se vaati vaikutustenarviointikertomukseen parannuksia, jotka on otettu huomioon. Erityisesti kertomuksessa selitetään nyt paremmin poliittisia puitteita, jäljellä olevia ongelmia, markkinahäiriöitä ja perusskenaariota. Tavoitteet tarkistettiin, jotta toisen yhteisen AAL-ohjelman edistymisen mittaamiselle voitaisiin tarjota vakaa perusta. Erilaisia rahoitusskenaarioita havainnollistettiin kattavammin herkkyysanalyysissä ja mahdollisia sosiaali- ja terveysvaikutuksia selvitettiin enemmän. Lopuksi kertomukseen sisällytettiin vaihtoehtojen tehokkuuden, tuloksellisuuden ja johdonmukaisuuden vertailu.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

3.1. Oikeusperusta

AAL-ohjelmaa koskeva ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 185 artiklaan, jossa määrätään, että unioni voi määrätä osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden käynnistämiin tutkimus- ja kehittämistyötä koskeviin toimintaohjelmiin sekä näiden ohjelmien täytäntöönpanoa koskeviin järjestelmiin.

3.2. Toissijaisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatetta noudatetaan, sillä ehdotus ei kuulu Euroopan unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Toissijaisuus turvataan sillä, että ehdotus perustuu 185 artiklaan, jossa määrätään yksiselitteisesti unionin osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden käynnistämiin tutkimusohjelmiin. Kaikki toiminnalliset seikat toteutetaan mahdollisuuksien mukaan kansallisella tasolla varmistaen samalla yhteisen ohjelman johdonmukainen toteuttaminen Euroopan tasolla.

Jäsenvaltiot eivät pääse yksinään ehdotuksen tavoitteisiin, koska ikääntyville kohdistettua tieto- ja viestintäteknologiaa ja -palveluja koskevaa erityis- ja huippuosaamista esiintyy yli kansallisten rajojen, eikä sitä näin ollen saada koottua yhteen ainoastaan kansallisella tasolla. Ilman johdonmukaista Euroopan tason lähestymistapaa ja kriittistä massaa on olemassa suuri riski, että toimissa on päällekkäisyyksiä, mikä johtaa kulujen lisääntymiseen. Lisäksi on epätodennäköistä, että hyvään vanhuuteen liittyvien yhteentoimivien tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen todellisia sisämarkkinoita syntyy ilman Euroopan laajuista yhteistä ohjelmaa.

EU:n lisäarvo liittyy suoraan ongelmiin: EU:n markkinoiden ja tutkimustoimenpiteiden pirstaloituminen, Euroopan laajuista käyttöönottoa koskevan painopisteen puuttuminen ja tieto- ja viestintäteknologian ja hyvän vanhuuden markkinoita koskevan yhteisen eurooppalaisen vision puuttuminen.

3.3. Suhteellisuusperiaate

SEUT-sopimuksen 185 artiklassa todetaan, että unioni ”voi yhteisymmärryksessä niiden jäsenvaltioiden kanssa, joita asia koskee, määrätä osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden käynnistämiin tutkimus- ja kehittämistyötä koskeviin toimintaohjelmiin sekä näiden toimintaohjelmien täytäntöönpanoa koskeviin järjestelmiin”. Jäsenvaltiot ovat aloitteen liikkeellepaneva voima.

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska jäsenvaltiot vastaavat yhteisen ohjelman ja kaikkien toiminnallisten näkökulmien kehittämisestä. AAL-yhteenliittymän erityinen täytäntöönpanorakenne on jo nykyisessä yhteisessä AAL-ohjelmassa osoittanut, että se voi panna ohjelman täytäntöön tehokkaasti ja tuloksellisesti. Unioni tarjoaa kannustimia koordinoinnin parantamiseen, varmistaa yhteisvaikutuksen EU:n politiikanalojen ja Horisontti 2020 -puiteohjelman painopistealojen kanssa ja niiden edistämisen, valvoo ohjelman täytäntöönpanoa ja varmistaa EU:n taloudellisten etujen suojaamisen.

Ehdotettu organisatorinen rakenne varmistaa erityisesti, että hallinnollinen taakka on mahdollisimman pieni, koska suurin hallinnollinen työ tehdään kansallisten virastojen kautta tätä tarkoitusta varten luodun AAL-yhteenliittymän valvonnassa ja päävastuulla.

3.4. Sääntelytavan valinta

Ehdotettu sääntelytapa on SEUT-sopimuksen 185 artiklaan perustuva Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös. Väliarvioinnin päätelmät ja vaihtoehtojen analysointi

vaikutustenarvioinnissa ovat osoittaneet, että 185 artikla on soveltuvin AAL-ohjelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

3.5. Poikkeukset Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistumissäännöistä

Poikkeukset seuraavista asetuksen (EU) N:o ... [Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt] säännöksistä ovat välttämättömiä, jotta unionin rahoitusosuus ja teollis- ja tekijänoikeuksien suoja voidaan panna täytäntöön kansallisiin ohjelmiin osallistumista koskevien osallistumissääntöjen mukaisesti.

- Taloudellisten toimintaedellytysten tarkistamista laajennetaan kaikkiin osallistujiin ja sen suorittavat kansalliset rahoitusvirastot: 14 artiklan 5 kohta
- Erityinen täytäntöönpanorakenne ei tee sopimusta lopullisten edunsaajien kanssa: 16 artiklan 1 kohta
- Sovelletaan kansallisia sääntöjä rahoitukseen, kustannusten tukikelpoisuuteen, kustannusselvityksiä koskeviin lausuntoihin ja menettelytapoja koskeviin lausuntoihin: 19 artikla[n 1 kohta ja 5–7 kohta] ja 22–29 artikla
- Teollis- ja tekijänoikeuksia ja tulosten levittämistä koskevat säännöt kansallisten sääntöjen perusteella: 38–45 artikla

Tämä on perusteltua, koska AAL-ohjelman on tarkoitettu olevan lähellä markkinaohjelmaa, jossa monet erilaiset kansalliset rahoitusvirrat yhdistyvät (esimerkiksi tutkimusinnovaation, terveydenhuollon ja teollisuuden rahoitusohjelmat). Näissä ohjelmissa on luonnostaan erilaiset osallistumissäännöt, eikä voida odottaa, että ne mukautetaan täysin Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistumissääntöihin.

Lisäksi AAL-ohjelman kohteena ovat erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset ja käyttäjäorganisaatiot, jotka eivät tavallisesti osallistu EU:n tutkimus- ja innovaatiotoimiin. Niiden osallistumisen hallinnollisen ja oikeudellisen kynnyksen alentamiseksi unionin rahoitusosuudesta säädetään niiden sellaisten kansallisten rahoitusohjelmien sääntöjen mukaisesti, jotka ovat niille tutumpia ja jotka pannaan täytäntöön yhden avustuksen kautta yhdessä vastaavan kansallisen julkisen tuen kanssa. Yhteinen AAL-ohjelma (2008–2013) on osoittanut, että tämä toimintamalli on toiminut hyvin ja että sen ansiosta pienten ja keskisuurten yritysten osallistumisprosentti on ollut jopa yli 40.

Ehdotuksessa annetaan asianmukaiset takeet oikeudenmukaisen kohtelun ja avoimuuden noudattamisen varmistamiseksi erityisellä täytäntöönpanorakenteella, kun rahoitusta annetaan kolmansille osapuolille, sekä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Siinä säädetään myös yksityiskohtaisten säännösten sisällyttämisestä tätä varten sopimukseen, jonka unioni ja erityinen täytäntöönpanorakenne tekevät.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tässä päätöksessä esitetyssä rahoitus selvityksessä esitetään alustavat talousarviovaikutukset. Päätöksen ja komission ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välillä tehtävän valtuutus sopimuksen säännöksillä on taattava, että EU:n taloudelliset edut suojataan.

EU:n osuuden enimmäismäärä on 175 000 000 euroa, joka on osoitettu Horisontti 2020 -puiteohjelman viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosaston talousarviosta yhteiskunnalliselle haasteelle 1, jonka teemoja ovat terveys, väestörakenteen muutos ja hyvinvointi.²

² määrä on ohjeellinen, ja se riippuu Horisontti 2020 -puiteohjelmassa sovittavasta lopullisesta rahoitus selvityksestä ja viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosastolle yhteiskunnallisten

5. LISÄTIEDOT

5.1. Yksinkertaistaminen

Ehdotus yksinkertaistaa yksityistahojen hallinnollisia menettelyjä. Erityisesti uudesta yhteisestä ohjelmasta tutkimusrahoitusta saavat hyötyvät yhdestä sopimus- ja maksujärjestelmästä, jossa noudatetaan tuttuja kansallisia sääntöjä ilman unionin rahoitusosuutta koskevaa erillistä raportointivelvoitetta. EU toimii suoraan AAL-yhteenliittymän kanssa, ja se vastaa EU:n rahoitusosuuden käyttöä koskevasta jakamisesta, valvonnasta ja raportoinnista.

5.2. Uudelleentarkastelu-, tarkistus- tai raukeamislauseke

Ehdotukseen sisältyy kolmen vuoden kuluttua tehtävää väliarviointia koskeva uudelleentarkastelulauseke. Ohjelman kokonaiskesto on seitsemän toimintavuotta ja lisäksi kolme loppuunsaattamisvuotta.

5.3. Euroopan talousalue

Ehdotettu toimenpide koskee ETA-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa asiaa, minkä vuoksi se on ulotettava koskemaan Euroopan talousaluetta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS**unionin osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden käynnistämään aktiivista ja avustettua asumista koskevaan tutkimus- ja kehitysohjelmaan**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 185 artiklan ja 188 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tiedonannossaan ”Eurooppa 2020 – Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia”⁴ komissio korostaa, että on luotava suotuisat olosuhteet investoinneille tietoon ja innovaatioon, jotta unionissa voidaan saada aikaan kestävä ja osallistava kasvu. Sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat hyväksyneet kyseisen strategian.
- (2) Euroopan parlamentin ja neuvoston ... 2013 annetulla asetuksella (EU) N:o .../2013 perustetulla tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmalla (2014–2020)⁵, jäljempänä ’Horisontti 2020 -puiteohjelma’, pyritään saamaan aikaan aiempaa suurempi vaikutus tutkimukseen ja innovointiin edistämällä julkisen sektorin sisäisiä kumppanuuksia, muun muassa unionin osallistumisella useiden jäsenvaltioiden käynnistämiin ohjelmiin perussopimuksen 185 artiklan mukaisesti.
- (3) Yhteisön osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden käynnistämään tutkimus- ja kehitysohjelmaan iäkkäiden ihmisten elämänlaadun parantamiseksi uuden tieto- ja viestintäteknologian avulla 9 päivänä heinäkuuta 2008 tehdyssä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 742/2008/EY⁶ säädetään, että yhteisön rahoitusosuus tietotekniikka-avusteista asumista koskevassa tutkimus- ja kehitysohjelmassa, jäljempänä ’yhteinen AAL-ohjelma’, vastaa jäsenvaltioiden osuutta mutta ei ole yli 150 000 000 euroa Euroopan parlamentin ja neuvoston 18 päivänä joulukuuta 2006 tehdyllä päätöksellä N:o 1982/2006/EY⁷ perustetun yhteisön seitsemännen

³ EUVL C ..., ..., s.⁴ KOM(2010)2020 lopullinen, 3. maaliskuuta 2010.⁵ EUVL ... [H2020-puiteohjelma]⁶ EUVL L 201, 30.7.2008, s. 49.⁷ EUVL L 412, 30.12.2006, s. 1.

tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelman (2007–2013) ajalta.

- (4) Joulukuussa 2012 komissio toimitti Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen yhteisen AAL-ohjelman väliarvioinnista⁸. Asiantuntijalautakunta teki kyseisen arvioinnin. Asiantuntijalautakunnan yleinen näkemys oli, että yhteisessä AAL-ohjelmassa oli edistytty hyvin kohti sen tavoitteita ja huomattavia tuloksia ja että sitä pitäisi jatkaa nykyisen rahoituskauden jälkeen. Asiantuntijalautakunta pani kuitenkin merkille muutamia puutteita, erityisesti siinä, että käyttäjien olisi osallistuttava tehokkaammin hankkeisiin ja että toiminnan suoritusaste olisi edelleen parannettava sopimusajan ja maksuajan osalta.
- (5) Komissio korosti tiedonannossaan ”Euroopan väestökehitys – haasteista mahdollisuuksiin”⁹ sitä tosiasiaa, että väestön ikääntyminen on yksi kaikkien jäsenvaltioiden suurimmista haasteista ja että lisäämällä uuden teknologian käyttöä voitaisiin rajoittaa sen kustannuksia, lisätä iäkkäiden ihmisten hyvinvointia ja edistää heidän aktiivista yhteiskuntaan osallistumistaan sekä parantaa unionin talouden kilpailukykyä.
- (6) Komissio määritteli Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeessaan Innovaatiounioni¹⁰ väestön ikääntymisen yhdeksi yhteiskunnallisista haasteista, joissa innovatiivisilla läpimurroilla voi olla merkittävä asema ja jotka voivat edistää kilpailukykyä, jolloin eurooppalaiset yritykset saavat johtoaseman uusien teknologioiden kehittämisessä, voivat kasvaa ja ottaa itselleen maailmanlaajuisen johtoaseman uusilla kasvumarkkinoilla, parantaa julkisten palvelujen laatua ja tehokkuutta ja edistää siten uusien ja laadukkaiden työpaikkojen huomattavaa luomista.
- (7) Komissio ehdotti tiedonannossaan ”Euroopan digitaalistrategia”¹¹ yhteisen AAL-ohjelman vahvistamista, jotta ikääntyvän väestön aiheuttamia haasteita voitaisiin käsitellä.
- (8) Komissio kehotti tiedonannossaan ”Aktiivisena ja terveenä ikääntymistä koskeva eurooppalainen innovaatiokumppanuus: strategisen täytäntöönpanosuunnitelman toteuttaminen etenee”¹² ottamaan huomioon suunnitelman asiaankuuluvat painopistealat tulevista tutkimus- ja innovaatiohjelmissä ja -välineissä, jotka ovat osa Horisontti 2020 -puiteohjelmaa. Komissio kehotti myös ottamaan huomioon panoksen, jonka yhteinen AAL-ohjelma voi antaa aktiivisena ja terveenä ikääntymistä koskevalle eurooppalaiselle innovaatiokumppanuudelle.
- (9) Innovaatiounionin puitteissa perustetussa aktiivisena ja terveenä ikääntymistä koskevassa eurooppalaisessa innovaatiokumppanuudessa tieto- ja viestintäteknologian ratkaisulla odotetaan olevan merkittävä asema pyrittäessä saavuttamaan sen tavoitteet kahdesta terveestä lisävuodesta vuoteen 2020 mennessä sekä parantamaan kansalaisten elämänlaatua ja lisäämään hoitojärjestelmien tehokkuutta unionissa. Sen strategisessa täytäntöönpanosuunnitelmassa esitetään painopistealat aktiivista ja tervettä ikääntymistä koskevien innovaatioiden nopeuttamiseksi ja laajentamiseksi koko unionissa kolmella alalla: ennaltaehkäisy ja terveyden edistäminen, hoito ja parantaminen sekä itsenäinen asuminen ja sosiaalinen osallisuus.

⁸ KOM(2010) 763 lopullinen, 16. joulukuuta 2010.

⁹ KOM(2006) 571 lopullinen, 12. lokakuuta 2006.

¹⁰ KOM(2010) 546 lopullinen, 6. lokakuuta 2010.

¹¹ KOM(2010) 245 lopullinen, 19. toukokuuta 2010.

¹² COM(2012) 83 final, 29. helmikuuta 2012.

- (10) Aktiivista ja avustettua asumista koskevassa tutkimus- ja kehitysohjelmassa, jäljempänä 'AAL-ohjelma', pitäisi hyödyntää edellisen ohjelman saavutuksia ja käsitellä sen puutteita rohkaisemalla käyttäjien suurempaa osallistumista hankkeisiin ja panemalla ohjelmaa täytäntöön joustavammin.
- (11) Unionin osallistumiselle AAL-ohjelmaan olisi laadittava raja Horisontti 2020 -puiteohjelman keston ajaksi. Unionin osallistuminen AAL-ohjelmaan ei saisi ylittää osallistuvien valtioiden rahoitusosuutta Horisontti 2020 -puiteohjelman keston ajalta, jotta voidaan saada aikaan suuri vipuvaikutus ja varmistaa osallistuvien valtioiden aktiivinen osallistuminen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.
- (12) Asetuksen (EU) N:o .../2013 [H2020-puiteohjelma] tavoitteiden mukaisesti kaikilla jäsenvaltioilla ja kaikilla Horisontti 2020 -puiteohjelmaan assosioituneilla mailla olisi oltava oikeus osallistua AAL-ohjelmaan.
- (13) Unionin rahoitusosuuden olisi edellytettävä osallistuvien valtioiden virallisia sitoumuksia ennen AAL-ohjelman käynnistämistä sekä niiden täyttämistä, jotta voidaan varmistaa, että osallistuvien valtioiden rahoitussitoumukset vastaavat unionin rahoitussitoumusta. Osallistuvien valtioiden osuuden AAL-ohjelmassa olisi sisällettävä kansallisella tasolla aiheutuvat kulut ohjelman tehokkaan toiminnan takaamiseksi.
- (14) AAL-ohjelman yhteinen täytäntöönpano edellyttää täytäntöönpanorakennetta. Osallistuvat valtiot ovat sopineet AAL-ohjelman täytäntöönpanorakenteesta ja perustaneet vuonna 2007 tietokoneavusteista asumista käsittelevän yhteenliittymän IASBL:n, joka on Belgian lainsäädännön mukaisesti perustettu voittoa tavoittelematon järjestö, jäljempänä 'AALA'. Koska väliarviointia koskevan kertomuksen mukaan nykyinen yhteisen AAL-ohjelman hallintorakenne on osoittautunut tehokkaaksi ja laadukkaaksi, AALA:ta olisi käytettävä täytäntöönpanorakenteena ja sen olisi vastattava AAL-ohjelman jako- ja valvontaelimen tehtävästä. AALA:n olisi hallinnoitava unionin rahoitusosuutta, ja sen olisi varmistettava AAL-ohjelman tehokas täytäntöönpano.
- (15) AAL-ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi AALA:n olisi annettava rahoitustukea pääasiassa avustusten kautta AALA:n valitsemiin toimiin osallistuville. Kyseiset toimet olisi valittava ehdotuspyyntöjen perusteella AALA:n valvonnassa, ja riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden olisi avustettava sitä. Järjestysluettelon olisi oltava sitova ehdotusten valinnan osalta ja unionin rahoitusosuudesta ja AAL-ohjelman hankkeita koskevista kansallisista määrärahoista annettavan rahoituksen jakamisen osalta.
- (16) Unionin rahoitusosuutta olisi hallinnoitava moitteettoman taloudenhoidon periaatteen mukaisesti ja unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 25 päivänä lokakuuta 2012 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012¹³ ja asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä 29 päivänä lokakuuta 2012 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1268/2012¹⁴ esitettyjen välillistä hallinnointia koskevien sääntöjen mukaisesti.
- (17) Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi komissiolla olisi oltava oikeus pienentää unionin rahoitusosuutta tai keskeyttää tai lopettaa se, jos AAL-ohjelma pannaan täytäntöön epäasianmukaisesti, osittain tai myöhässä, tai osallistuvat valtiot eivät

¹³ EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1.

¹⁴ EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1.

osallistu tai osallistuvat osittain tai myöhässä AAL-ohjelman rahoitukseen. Kyseisistä oikeuksista olisi säädettävä unionin ja AALA:n välillä tehtävässä valtuutus sopimuksessa.

- (18) Osallistumiseen AAL-ohjelmasta rahoitettaviin välillisiin toimiin sovelletaan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020 (2014–2020) osallistumista ja tulosten levittämistä koskevista säännöistä ... 2013 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o.../2013¹⁵. AAL-ohjelman erityisten toimintaa koskevien tarpeiden vuoksi on kuitenkin tarpeen säätää poikkeuksista kyseiseen asetukseen kyseisen asetuksen 1 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
- (19) Erityiset poikkeukset asetukseen (EU) N:o .../2013 [H2020-tutkimuspuiteohjelma] ovat tarpeen, koska AAL-ohjelman on tarkoitettu olevan lähellä markkinaohjelmaa, jossa monet erilaiset kansalliset rahoitusvirrat yhdistyvät (esimerkiksi tutkimusinnovaation, terveydenhuollon ja teollisuuden rahoitusohjelmat). Kyseisissä kansallisissa ohjelmissa on luonnostaan erilaiset osallistumissäännöt, eikä voida odottaa, että ne mukautetaan täysin asetukseen (EU) N:o ... /2013 [Horisontti 2020 - puiteohjelman osallistumissäännöt]. Lisäksi AAL-ohjelman kohteena ovat erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset ja käyttäjäorganisaatiot, jotka eivät tavallisesti osallistu unionin tutkimus- ja innovaatiotoimiin. Kyseisten yritysten ja järjestöjen osallistumisen helpottamiseksi unionin rahoitusosuudesta säädetään niiden kansallisten rahoitusohjelmien hyvin tunnettujen sääntöjen mukaisesti ja pannaan täytäntöön yhden sellaisen avustuksen nojalla, joka yhdistää unionin rahoituksen vastaavaan kansalliseen rahoitukseen.
- (20) Unionin taloudelliset edut olisi suojattava oikeasuhtaisin toimenpitein koko menosyklin ajan; näihin toimenpiteisiin sisältyvät säännönvastaisuuksien torjunta, havaitseminen ja tutkiminen, menetettyjen, virheellisesti maksettujen tai väärin käytettyjen varojen perintä ja tarpeen mukaan hallinnolliset tai taloudelliset seuraamukset asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012, valtuutusasetuksen (EU) N:o 1268/2012, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95¹⁶, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96¹⁷ ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999¹⁸ mukaisesti.
- (21) Komission olisi tehtävä väliarviointi, jossa arvioidaan erityisesti AAL-ohjelman laatua ja tehokkuutta ja edistymistä asetettuja tavoitteita kohti, sekä loppuarviointi ja laadittava kertomus kyseisistä arvioinneista.
- (22) Arvioinnin olisi perustuttava täsmällisiin ja ajankohtaisiin tietoihin. Komission pyynnöstä AALA:n ja osallistuvien valtioiden olisi siksi toimitettava kaikki tiedot, jotka komission on sisällytettävä AAL-ohjelman arviointia koskeviin kertomuksiin.
- (23) AAL-ohjelmassa olisi varmistettava sukupuolten tasa-arvon tehokas edistäminen ja siinä olisi noudatettava Horisontti 2020 -puiteohjelmassa esitettyjä eettisiä periaatteita.

¹⁵ EUVL L..., ..., s. ... [H2020-tutkimuspuiteohjelma].

¹⁶ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

¹⁷ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

¹⁸ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

- (24) Koska osallistuvat valtiot ovat päättäneet jatkaa AAL-ohjelmaa, ja sen tavoitteet tukevat ja täydentävät suoraan unionin toimia aktiivisen ja terveen ikääntymisen alalla ja koska jäsenvaltiot eivät voi yksinään riittävällä tavalla saavuttaa ohjelman tavoitteita vaan ne voidaan toimien laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

AAL-ohjelmaan osallistuminen

1. Unioni osallistuu aktiivista ja avustettua asumista koskevaan tutkimus- ja kehitysohjelmaan, jäljempänä 'AAL-ohjelma', jonka toteuttavat yhdessä [Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Itävalta, Kypros, Luxemburg, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Slovenia, Sveitsi, Tanska, Unkari ja Yhdistynyt kuningaskunta], jäljempänä 'osallistuvat valtiot', tässä päätöksessä esitettyjen ehtojen mukaisesti.
2. Kaikki muut jäsenvaltiot ja muut asetuksella (EU) N:o .../2013 perustettuun tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan (2014–2020) Horisontti 2020, jäljempänä 'Horisontti 2020 -puiteohjelma', assosioituneet valtiot voivat liittyä AAL-ohjelmaan, jos ne täyttävät tämän päätöksen 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa esitetyt vaatimukset. Kyseiset jäsenvaltiot ja assosioituneet maat, jotka täyttävät 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa esitetyt vaatimukset, katsotaan osallistuviksi valtioiksi tämän päätöksen soveltamista varten.

2 artikla

Unionin rahoitusosuus

1. Hallinnolliset kustannukset ja toimintakustannukset kattava unionin enimmäisrahoitusosuus AAL-ohjelmassa on 175 000 000 euroa. Osuus maksetaan päätöksellä .../2013/EU perustetun Horisontti 2020 -puiteohjelman täytäntöönpanoa koskevan erityisohjelman asiaankuuluville osille unionin yleisestä talousarviosta osoitetuista määrärahoista asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan vi alakohdan ja 60 ja 61 artiklan mukaisesti.
2. Unionin vuotuinen rahoitussitoumus AAL-ohjelmaan ei saa ylittää osallistuvien valtioiden vuotuista rahoitussitoumusta AAL-ohjelmaan.
3. Enintään kuusi prosenttia unionin rahoitusosuudesta käytetään AAL-ohjelman hallinnollisiin kustannuksiin.

3 artikla

Unionin rahoitusosuuden edellytykset

1. Unionin rahoitusosuuden edellytykset ovat seuraavat:
 - a) osallistuvien valtioiden todistus siitä, että AAL-ohjelma on perustettu liitteiden I ja II mukaisesti;

- b) osallistuvat valtiot ovat nimenneet tai osallistuvien valtioiden nimeämät järjestöt ovat nimenneet tietokoneavusteista asumista käsittelevän yhteenliittymän, joka on voittoa tavoittelematon yhdistys ja jolla on Belgian lainsäädännön mukainen oikeushenkilöys, jäljempänä 'AALA', AAL-ohjelman täytäntöönpanosta ja unionin rahoitusosuuden jakamisesta ja valvonnasta vastaavaksi rakenteeksi;
 - c) sitoumus jokaiselta osallistuvalla valtiolla osallistua AAL-ohjelman rahoitukseen;
 - d) AALA:n todistus sen valmiuksista panna täytäntöön AAL-ohjelma, mukaan lukien unionin osuuden jakaminen ja valvonta unionin talousarvion välillisen hallinnoinnin puitteissa asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 58, 60 ja 61 artiklan mukaisesti;
 - e) hallinnointimallin perustaminen AAL-ohjelmaa varten liitteen III mukaisesti.
2. AAL-ohjelman täytäntöönpanon aikana unionin rahoitusosuuteen sovelletaan myös seuraavia edellytyksiä:
- a) AALA panee AAL-ohjelman tavoitteet täytäntöön liitteessä I esitetyn mukaisesti ja liitteessä II esitetyt toimet asetuksen (EU) N:o ... [Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt], ellei tämän päätöksen 5 artiklasta muuta johdu;
 - b) asianmukaista ja tehokasta hallinnointimallia pidetään yllä liitteen III mukaisesti;
 - c) AALA noudattaa asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 60 artiklan 5 kohdassa esitettyjä raportointivaatimuksia;
 - d) kukin osallistuva valtio täyttää 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetut sitoumukset ja AAL-ohjelman rahoittamiseen osallistumista koskevat vuotuiset sitoumukset.

4 artikla

Osallistuvien valtioiden osuudet

- 1. Osallistuvien valtioiden osuudet koostuvat seuraavista:
 - a) rahoitusosuudet AAL-ohjelmasta tuettuihin suoriin toimiin liitteen II mukaisesti;
 - b) AAL-ohjelman tehokasta täytäntöönpanoa koskevasta kansallisesta hallinnosta johtuvia hallinnollisia kustannuksia vastaavat luontoissuoritukset liitteen II mukaisesti.

5 artikla

Osallistumis- ja levittämissäännöt

- 1. Asetuksen (EU) N:o .../2013 [Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt] soveltamista varten AALA katsotaan rahoituselimeksi, ja se antaa rahoitustukea epäsuoriin toimiin tämän päätöksen liitteen II mukaisesti.
- 2. Asetuksen (EU) N:o .../2013 [Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt] 14 artiklan 5 kohdasta poiketen hakijoiden

taloudelliset toimintaedellytykset tarkistaa nimetyn kansallisen ohjelman hallinnointijärjestö nimettyjen kansallisten ohjelmien osallistumissääntöjen mukaisesti.

3. Asetuksen (EU) N:o .../2013 [Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt] 16 artiklan 1 kohdasta poiketen avustussopimukset osallistujien kanssa allekirjoittaa nimetyn kansallisen ohjelman hallinnointivirasto.
4. Asetuksen (EU) N:o .../2013 [Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt] 19 artikla[n 1 kohdasta ja 5–7 kohdasta ja 22–29 artiklasta poiketen nimettyjen kansallisten ohjelmien rahoitussääntöjä sovelletaan nimettyjen kansallisten ohjelmien hallintovirastojen hallinnoimiin avustuksiin.
5. Asetuksen (EU) N:o .../2013 [Horisontti 2020 -puiteohjelman osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt] 38–46 artiklasta poiketen sovelletaan tuloksia ja tausta-aineiston ja tulosten käyttöoikeuksia koskevia nimettyjen kansallisten ohjelmien sääntöjä.

6 artikla

AAL-ohjelman täytäntöönpano

1. AAL-ohjelma pannaan täytäntöön vuotuisten työsuunnitelmien perusteella liitteen II mukaisesti.

7 artikla

Unionin ja AALA:n väliset sopimukset

1. Edellyttäen, että AALA:n ennakkoarviointi on myönteinen asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 61 artiklan 1 kohdan mukaisesti, komissio tekee unionin puolesta valtuutus sopimuksen ja varojen vuotuista siirtoa koskevan sopimuksen AALA:n kanssa.
2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettu valtuutus sopimus tehdään asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 58 artiklan 3 kohdan ja 60 ja 61 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1268/2012 40 artiklan mukaisesti. Siinä esitetään myös seuraavat:
 - a) vaatimukset asiaankuuluvia indikaattoreita koskevasta AALA:n osuudesta päätöksen (EU) N:o .../2013 [Horisontti 2020 -puiteohjelman täytäntöönpanoa koskeva erityisohjelma] liitteessä II esitetyistä suorituskykyindikaattoreista;
 - b) vaatimukset AALA:n osuudesta päätöksessä (EU) N:o .../2013 [Horisontti 2020 -puiteohjelman täytäntöönpanoa koskeva erityisohjelma] tarkoitettusta valvonnasta;
 - c) erityiset suorituskykyindikaattorit, joita tarvitaan AALA:n toiminnan valvonnassa 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 - d) niiden tilastojen ja tietojen antamista koskevat järjestelyt, joita tarvitaan varmistamaan, että komissio pystyy täyttämään levittämistä ja raportointivelvoitteensa.

8 artikla

Unionin rahoitusosuuden lopettaminen, pienentäminen tai keskeyttäminen

1. Jos AAL-ohjelmaa ei ole pantu täytäntöön 3 artiklassa esitettyjen edellytysten mukaisesti, komissio voi lopettaa unionin rahoitusosuuden, pienentää sitä tai keskeyttää sen AAL-ohjelman tosiasiallisen täytäntöönpanon perusteella.
2. Jos osallistuvat valtiot eivät osallistu tai osallistuvat osittain tai myöhässä AAL-ohjelman rahoitukseen, komissio voi lopettaa unionin rahoitusosuuden tai pienentää sitä tai keskeyttää sen ottaen huomioon rahoitusmäärän, jonka osallistuvat valtiot ovat osoittaneet AAL-ohjelman täytäntöönpanoon.

9 artikla

Jälkitarkastukset

1. Nimetyn kansallisen ohjelman hallinnointivirastot suorittavat epäsuorien toimien menojen jälkitarkastukset asetuksen (EU) N:o ... [Horisontti 2020 -puiteohjelma] 23 artiklan mukaisesti.
2. Komissio voi päättää suorittaa 1 kohdassa tarkoitetun tarkastuksen itse.

10 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

1. Komissio toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet varmistaakseen, että kun tämän päätöksen mukaisesti rahoitettuja toimia pannaan täytäntöön, unionin taloudelliset edut suojataan toteuttamalla ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä petoksia, korruptiota ja muita laittomuuksia vastaan, tekemällä tehokkaita tarkastuksia ja, jos säännönmukaisuuksia havaitaan, perimällä perusteelta maksetut summat takaisin ja soveltamalla tarvittaessa tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia ja taloudellisia seuraamuksia.
2. Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi suorittaa tutkimuksia, myös paikan päällä tehtäviä tarkastuksia ja todentamisia, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1073/1999¹⁹ ja komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetussa neuvoston asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96²⁰ vahvistettujen säännösten ja menettelyjen mukaisesti, sen selvittämiseksi, onko tämän päätöksen mukaisiin avustussopimuksiin tai avustuspäätöksiin tai tämän päätöksen mukaisesti rahoitettuihin sopimuksiin liittynyt unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa.
3. Tämän päätöksen täytäntöönpanosta johtuvat sopimukset, avustussopimukset ja avustuspäätökset sisältävät säännöksiä, joiden nojalla komissiolle, AALA:lle, tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAF:lle annetaan yksiselitteisesti valtuudet tehdä tilintarkastuksia ja tutkimuksia niiden kunkin toimivallan mukaisesti.

¹⁹ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

²⁰ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

4. AALA myöntää komission henkilöstölle ja muille komission sekä tilintarkastustuomioistuimen valtuuttamille henkilöille pääsyn toimipaikkaansa ja toimitiloihinsa ja kaikkeen tietoon, myös sähköisessä muodossa olevaan, jota tarvitaan 3 kohdassa tarkoitettujen tilintarkastusten tekemiseen.
5. AAL-ohjelman täytäntöönpanossa osallistuvat valtiot toteuttavat lainsäädännölliset, sääntelylliset, hallinnolliset tai muut unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen erityisesti unionille kuuluvien määrien täysimääräisen takaisinperinnän asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja valtuutusasetuksen (EU) N:o 1268/2012 mukaisesti.

11 artikla

Tietojen antaminen

1. AALA toimittaa komission pyynnöstä komissiolle kaikki tiedot, joita tarvitaan 12 artiklassa tarkoitettujen kertomusten laatimiseen.
2. Osallistuvat valtiot toimittavat AALA:n kautta kaikki Euroopan parlamentin ja neuvoston pyytämät tiedot AAL-ohjelman varainhoidosta.
3. Komissio antaa 2 kohdassa tarkoitettut tiedot 12 artiklassa tarkoitetuissa kertomuksissa.

12 artikla

Arviointi

1. Komissio tekee 31 päivään joulukuuta 2017 mennessä väliarvioinnin AAL-ohjelmasta. Komissio laatii kyseisestä arvioinnista kertomuksen, jossa on arvioinnin päätelmät ja komission havainnot. Komissio lähettää kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2018.
2. Kun unionin osallistuminen AAL-ohjelmaan päättyy mutta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022, komissio tekee loppuarvioinnin AAL-ohjelmasta. Komissio laatii kyseisestä arvioinnista kertomuksen, jossa on arvioinnin tulokset. Komissio lähettää kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

13 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

14 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I
AAL-OHJELMAN TAVOITTEET

1. AAL-ohjelmalla on seuraavat tavoitteet:
 - 1.1. nopeuttaa kotona, yhteiskunnassa ja työssä käytettävien aktiivista ja tervettä vanhenemista tukevien innovatiivisten tieto- ja viestintäteknologiatuotteiden, -palvelujen ja -järjestelmien kehittämistä ja näin parantaa ikääntyneiden elämänlaatua, itsenäisyyttä, osallistumista sosiaaliseen elämään, taitoja ja työllistettävyyttä sekä terveyden- ja sosiaalihuollon tehokkuutta;
 - 1.2. pitää yllä ja kehittää edelleen riittävästi soveltavaa tutkimusta, kehitystä ja innovointia unionin tasolla aktiivista ja tervettä vanhenemista tukevien tieto- ja viestintäteknologiatuotteiden ja -palvelujen alalla;
 - 1.3. kehittää kustannustehokkaita ratkaisuja, muun muassa laatia asiaankuuluvat yhteentoimivuusstandardit ja helpottaa sellaisten yhteisten ratkaisujen lokalisointia ja mukauttamista, jotka sopivat yhteen erilaisten yhteiskunnallisten painotusten ja sääntelynäkökohtien kanssa kansallisella tai alueellisella tasolla, kunnioittaa soveltuvien osin ihmisten yksityisyyttä ja arvokkuutta, tukea palvelujen saatavuutta maaseutualueilla ja syrjäseuduilla ja hyödyttää muita ihmisryhmiä, esimerkiksi vammaisia.
2. AAL-ohjelmalla luodaan suotuista ympäristö pienten ja keskisuurten yritysten osallistumiselle.
3. AAL-ohjelmassa keskitytään markkinoita lähellä olevaan soveltavaan tutkimukseen ja innovointiin ja täydennetään siihen liittyvää pidemmän aikavälin tutkimusta ja laajan mittakaavan innovointitoimia, joista säädetään Horisontti 2020 -puiteohjelmassa ja muissa eurooppalaisissa ja kansallisissa aloitteissa. Se edistää myös aktiivisena ja terveenä ikääntymistä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden täytäntöönpanoa.

LIITE II

AAL-OHJELMAN TOIMET

I. Epäsuorat toimet

1. AAL-ohjelman täytäntöönpanolla tuetaan pääasiassa aktiivista ja tervettä ikääntymistä koskevia markkinasuuntautuneita tutkimus- ja innovointihankkeita, joilla on valmiudet hyödyntää hankkeen tuloksia realistisessa aikataulussa. Kyseiset AAL-ohjelmaan kuuluvat epäsuorat toimet rahoitetaan pääasiassa avustuksista. Niitä voidaan rahoittaa myös muulla tavoin, esimerkiksi palkinnoilla, esikaupallisilla hankinnoilla ja innovatiivisten ratkaisujen julkisina hankintoina.
2. Lisäksi voidaan tukea toimia, jotka liittyvät välitykseen, ohjelman edistämiseen, nykyisiä valmiuksia koskeviin tiedottamistoimiin, innovatiivisten ratkaisujen käyttöönoton edistämiseen ja kysyntä- ja tarjontapuolen järjestöjen ja investoijien yhdistämiseen.
3. Ehdotusten, toteutettavuustutkimusten ja työpajojen laadun parantamiseen tähtääviä toimia voidaan myös tukea. Yhteistyötä unionin alueiden kanssa voidaan suunnitella AAL-ohjelmaan osallistuvien sidosryhmien ryhmän laajentamiseksi.

II. Täytäntöönpano

1. AAL-ohjelma pannaan täytäntöön ehdotuspyyntöjen aiheet määrittävien vuotuisten työsuunnitelmien perusteella.
2. Vuotuisista työsuunnitelmista sovitaan komission kanssa, ja ne ovat perusta unionin vuotuiselle rahoitusosuudelle.
3. AAL-ohjelman täytäntöönpano kattaa asiaankuuluvien sidosryhmien (muun muassa julkisten viranomaisien päätoimijat, käyttäjien edustajat, yksityisen sektorin palveluntarjoajat ja vakuutusentarjoajat sekä teollisuus, mukaan lukien pienet ja keskisuuret yritykset) kuulemiset soveltavasta tutkimuksesta ja käsiteltävistä innovoinnin painopistealoista.
4. AAL-ohjelman täytäntöönpanossa otetaan huomioon väestörakenteen suuntaukset ja väestötutkimus, jotta voidaan tarjota ratkaisuja, joilla vastataan koko unionin sosiaaliseen ja taloudelliseen tilanteeseen.
5. Mahdolliset sukupuolikysymykset, eettiset kysymykset ja yksityisyyden suojaan liittyvät näkökohdat otetaan asianmukaisesti huomioon kansainvälisten ohjeiden mukaisesti.
6. AAL-ohjelman markkinoita lähellä olevan luonteen ja unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 25 päivänä lokakuuta 2012 annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) N:o 966/2012 esitettyjen sääntöjen mukaisesti AALA laatii asianmukaiset suoritustasoa koskevat vähimmäistavoitteet avustusajalle ja maksuajalle [osallistumissääntöjen ja] [varainhoitoasetuksen] mukaisesti ja varmistaa, että osallistuvat valtiot noudattavat niitä AAL-ohjelman täytäntöönpanon aikana.
7. Kukin osallistuva valtio helpottaa kysyntäpuolen toimijoita edustavien järjestöjen osallistumista.
8. Kukin osallistuva valtio osallistuu osallistujien valittujen hankkeiden rahoitukseen niiden asiaankuuluvissa kansallisissa ohjelmissa nimettyjen kansallisten ohjelmien hallintovirastojen kautta. Kyseiset virastot kanavoivat sitten unionin rahoituksen

AALA:lta sellaisen yhteisen hankekuvauksen perusteella, joka muodostaa osan sopimuksesta, joka tehdään nimetyn kansallisen ohjelman hallintovirastojen ja kunkin rahoitetun hankkeen vastaavien osallistujien välillä.

9. Hanke-ehdotuspyyntömenettelyn päättymisen jälkeen AALA tekee yleisen kelpoisuustarkastuksen yhdessä nimetyn kansallisen ohjelman hallintovirastojen kanssa. Tarkastus tehdään AAL-ohjelmaa koskevien yhteisten tukikelpoisuusvaatimusten perusteella, ja ne julkaistaan yhdessä hanketarjouspyynnön kanssa.
10. AALA tarkastaa kansallisen ohjelman hallintovirastojen avulla hanke-ehdotuspyynnössä esitettyjen täydentävien kansallisten tukikelpoisuusvaatimusten täyttymisen.
11. Kansalliset kelpoisuusperusteet liittyvät ainoastaan yksittäisten hakijoiden oikeudelliseen ja taloudelliseen asemaan eivätkä ehdotuksen sisältöön, ja nämä koskevat seuraavia näkökohtia:
 - 11.1. hakijatyyppi, mukaan lukien hakijan oikeudellinen asema ja tarkoitus,
 - 11.2. vastuuvellollisuus ja elinkelpoisuus, mukaan lukien taloudellinen vakuus, veroja koskevien ja sosiaalisten velvoitteiden täyttäminen jne.
12. AALA arvioi ja valitsee tukikelpoiset hanke-ehdotukset riippumattomien asiantuntijoiden avustuksella julkaistussa ehdotuspyynnössä vahvistettuja avoimia ja yleisiä kelpoisuus- ja arviointiperusteita noudattaen. Kun AALA:n yleiskokous on hyväksynyt kyseisen valinnan, se velvoittaa osallistuvia valtioita.
13. Jos hankkeen osallistuja ei täytä yhtä tai useampaa kansallista kelpoisuusvaatimusta tai jos vastaava rahoitussitoumista koskeva kansallinen talousarvio ehtyy, AALA:n johtokunta voi päättää, että kyseessä olevasta ehdotuksesta on tehtävä uusi riippumaton keskitetty arviointi riippumattomien asiantuntijoiden avulla, jotta ehdotus voidaan arvioida joko ilman kyseessä olevan osallistujan osallistumista tai korvaavan osallistujan kanssa hankkeen osallistujien ehdotuksen mukaisesti.
14. Nimettyjen kansallisten ohjelmien hallinnointivirastot käsittelevät rahoitusta varten valittujen hankkeiden osallistujia koskevat oikeudelliset ja taloudelliset kysymykset. Kansallisia hallinnollisia sääntöjä ja periaatteita sovelletaan.

LIITE III
AAL-OHJELMAN HALLINNOINTI

AAL-ohjelman toimintarakenne on seuraavanlainen:

1. Belgian lainsäädännön mukaisesti perustettu voittoa tavoittelematon kansainvälinen yhteenliittymä AALA on osallistuvien valtioiden luoma erityinen täytäntöönpanorakenne.
2. AALA vastaa kaikista AAL-ohjelman toimista. AALA:n tehtäviin kuuluvat sopimusten ja talousarvion hallinnointi, vuosittaisten työsuunnitelmien laatiminen, ehdotuspyyntöjen järjestäminen sekä rahoitusehdotuksen arvioinnin hoitaminen ja tärkeysjärjestykseen asettaminen.
3. Lisäksi AALA seuraa hankkeen valvontaa ja vastaa siitä ja siirtää unionin osuuksien assosioituneet maksut nimettyjen kansallisten ohjelmien hallinnointivirastoille. Se järjestää myös tulosten levittämistoimia.
4. AALA:a johtaa yleiskokous. Yleiskokous on AAL-ohjelman päätöksentekaelin. Se nimittää johtokunnan jäsenet ja valvoo AAL-ohjelman täytäntöönpanoa, muun muassa vuotuisen työsuunnitelmien hyväksymistä, kansallisen rahoituksen jakamista hankkeille ja uusien jäsenyyshakemusten käsittelyä. Jokaisella maalla on yleiskokouksessa yksi ääni. Päätökset tehdään yksinkertaisella enemmistöllä, lukuun ottamatta jäsenyyden perimistä, saamista tai perumista taikka yhteenliittymän purkamista koskevia päätöksiä, joita varten voidaan yhteenliittymän perussäännössä asettaa erityisiä äänestysvaatimuksia.
5. Komissiolla on tarkkailijan asema AALA:n yleiskokouksen kokouksissa, ja se hyväksyy vuotuisen työsuunnitelman. Komissio kutsutaan kaikkiin AALA:n kokouksiin, ja se voi osallistua keskusteluihin. Kaikki AALA:n yleiskokouksen osalta jaetut asiaankuuluvat asiakirjat toimitetaan komissiolle.
6. Yleiskokous valitsee AAL:n johtokunnan, jossa on vähintään puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja varainhoitaja, hoitamaan erityisiä hallintotehtäviä kuten talousarvion suunnittelua, henkilöstöpolitiikkaa ja sopimustentekoa. Se on yhdistyksen laillinen edustaja ja raportoi yleiskokoukselle.
7. AALA:n osana perustettu keskushallintoyksikkö vastaa AAL-ohjelman täytäntöönpanon keskushallinnosta tiiviissä koordinoinnissa ja yhteistyössä kansallisten ohjelmien hallintovirastojen kanssa. Osallistuvat valtiot valtuuttavat hallintovirastot suorittamaan hankehallintoon ja kansallisia hankeosallistujia koskeviin hallinnollisiin ja oikeudellisiin näkökulmiin liittyvät työt ja tarjoamaan tukea hanke-ehdotusten arvioinnille ja niitä koskeville neuvotteluille. Keskushallintoyksikkö ja kansallisten ohjelmien hallinnointivirastot tekevät yhteistyötä hallinnointiyksikkönä AALA:n valvonnassa.
8. Teollisuuden, käyttäjien ja muiden sidosryhmien edustajista koostuva neuvottelukunta, jossa pyritään saamaan aikaan tasapaino sukupolvien ja sukupuolten välille, antaa suosituksia painopistealueista ja aiheista, joita AAL-ohjelman ehdotuspyynnöissä ja muissa toimissa olisi käsiteltävä

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

- 1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi
- 1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)
- 1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne
- 1.4. Tavoitteet
- 1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut
- 1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto
- 1.7. Hallinnointitapa (hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

- 2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt
- 2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä
- 2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat
- 3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin
 - 3.2.1. *Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin*
 - 3.2.2. *Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin*
 - 3.2.3. *Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.4. *Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa*
 - 3.2.5. *Ulkopuolisten tahojen osallistuminen rahoitukseen*
- 3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Unionin osallistuminen useiden jäsenvaltioiden käynnistämään aktiivista ja avustettua asumista (AAL) koskevaan tutkimus- ja kehitysohjelmaan, jäljempänä 'AAL-ohjelma'.

1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)²¹

Tutkimus ja teknologian kehittäminen: Horisontti 2020 -puiteohjelma
Digitaalistrategian toimi 78; yhteisen AAL-ohjelman vahvistaminen
Ehdotuksen/aloitteen luonne

☐ Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen**.

☐ Ehdotus/aloite liittyy **uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen**²²

☐ Ehdotus/aloite liittyy **käynnissä olevan toimen jatkamiseen**.

Ehdotus/aloite liittyy **toimeen, joka on suunnattu uudelleen**.

1.4. Tavoitteet

1.4.1. *Komission monivuotinen strateginen tavoite (monivuotiset strategiset tavoitteet), jonka (joiden) saavuttamista ehdotus/aloite tukee*

Eurooppa 2020 -strategia
innovaatiunioni
Euroopan digitaalistrategia
Eurooppalainen tutkimusalue

1.4.2. *Erityistavoite (erityistavoitteet) sekä toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä*

Tämän lainsäädäntöehdotuksen tärkein toiminnallinen tavoite, unionin osallistuminen useiden jäsenvaltioiden aktiivisen ja avustetun asumisen alalla käynnistämään T&K- ja innovointiohjelmaan, on jo vahvistettu Horisontti 2020 -puiteohjelmassa ja sen Yhteiskunnalliset haasteet -erityisohjelmassa.

Toiminnalliseen tavoitteeseen liittyvät erityistavoitteet:

- (1) AAL-ohjelman perustaminen ja toiminta
- (2) Ohjelman tukitoimien käynnistäminen
- (3) Yhteistyössä tehtävien tutkimus- ja innovointihankkeiden käynnistäminen ja yhteisrahoittaminen 2–3 vuoden markkinaperspektiivillä

²¹ ABM: toimintoperusteinen johtaminen; ABB: toimintoperusteinen budjetointi.

²² Sellaisina kuin nämä on määriteltä varainhoitoasetuksen 49 artiklan 6 kohdan a ja b alakohdassa.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

AAL-ohjelmassa yhdistetään unionin, kansallisia ja yksityisiä voimavaroja pyrittäessä etsimään innovatiivisia tieto- ja viestintätekniisiä ratkaisuja, joiden avulla Euroopan kansalaiset voivat ikääntyä itsenäisesti ja hyvin ja joilla edistetään samalla yleistä kestävyyttä ikääntyvien hoidossa ja tarjotaan uusia taloudellisia mahdollisuuksia eurooppalaiselle teollisuudelle.

Unionin tuoma lisäarvo on merkittävä seuraavista syistä:

Unionin osallistuminen mahdollistaa sellaisen uuden oikeuskehityksen luomisen, jossa unionin ja kansallinen rahoitus voidaan yhdistää osana yhteistä strategiaa, jolla edistetään kansainvälistä yhteistyötä T&K- ja innovointihankkeissa, joissa on erityisesti mukana pk-yrityksiä. Tämä ei olisi mahdollista nykyisiä rakenteita käyttäen.

AAL-ohjelmassa voidaan käsitellä väestön ikääntymisen haastetta edistämällä uusien innovatiivisten iäkkäiden ihmisten itsenäistä asumista koskevien tieto- ja viestintäteknologiaan perustuvien tuotteiden ja palvelujen kehittämistä ja parantaa siten heidän elämänlaatuaan ja lisätä heidän itsenäisyyttään ja vähentää heidän hoitokustannuksiaan. Tämä tapahtuu johdonmukaisella ja yhtenäisellä tavalla, jossa suurempi kriittinen massa johtaa parempaan kustannustehokkuuteen ja yhteensopiviin ratkaisuihin.

Teollisuus ja erityisesti pk-yritykset saavat enemmän tukea kriittisestä massasta ja johdonmukaisesta eurooppalaisesta lähestymistavasta yhteensopivien ratkaisujen kehittämisessä. Lisäksi AAL-ratkaisuja on mahdollista mukauttaa kansallisten/alueellisten yhteiskunnallisten painotusten ja säännösten mukaan. Tämä on tärkeä edellytys kaupalliselle hyödyntämiselle ja markkinakehitykselle ja tarjoaa suuria mahdollisuuksia pk-yritysten osallistumiselle.

Ehdotettu järjestelmä luo kannustimia T&K:hon ja innovointiin tehtävien kansallisten ja teollisten investointien lisäämiseen ikääntymiseen liittyvän tieto- ja viestintäteknologian alalla ja edistää siten T&K:ta koskevaa tavoitetta, jonka mukaan T&K:hon olisi investoitava kolme prosenttia EU:n BKT:stä.

Tässä rahoitus selvityksessä ei ole otettu huomioon yhteisen hyvää vanhuutta koskevan ohjelman tulosten hyödyntämisestä Euroopan taloudelle ja yhteiskunnalle syntyvää makrotaloudellista lisäarvoa.

1.4.4. Tulos- ja vaikutusindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen toteuttamista seurataan

Erityinen hallinnointirakenne valvoo tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020 erityistavoitteessa esitettyjä tulos- ja vaikutusindikaattoreita ja tiedottaa niistä vuosittain komissiolle.

Seuraavia odotettuja tuloksia mitataan niitä koskevilla indikaattoreilla:

Vipuvaikutus investointeihin ja kansallisiin toimiin: tarjoamalla kannustimia investointeihin yhteisten strategioiden ja täytäntöönpanon perusteella.

Indikaattorit: (i) osallistuvien maiden määrä; (ii) osallistuvien valtioiden sitoumukset ja maksut; (iii) yhteisen ohjelman hankkeisiin sidotut ja käytetyt kansalliset varat;

(iv) teollisuuden ja muiden sidosryhmien hankkeisiin osallistumisen tai niiden yhteisrahoituksen kautta investoimat varat.

Hyvää vanhuutta tukevaan tieto- ja viestintäteknologiaan kohdistuvien T&K- ja innovointitoimien johdonmukaisuuden parantaminen kaikkialla Euroopassa: poistamalla nykyistä toimien sirpaleisuutta yhteisillä strategioilla ja yhteisillä ehdotuspyynnöillä, joilla on kriittinen massa.

Indikaattorit: Tulokseen päästään tosiasiallisesti sitten, kun yhteinen ohjelma on täysin toimiva ja siinä on huomattava määrä osallistuvia maita.

Ohjelman tehokkuus: tarjoamalla varmuuden kansallisten talousarvioiden olemassaolosta, keskitetyn palvelupisteen ehdotusten jättämistä, arviointia ja valintaa varten sekä käyttäjäystävällisen, tuttuihin kansallisiin sääntöihin perustuvan järjestelmän yhteistyössä toteutettavaa eurooppalaista soveltavaa ja markkinasuuntautunutta tutkimusta ja innovointia varten. Tämän odotetaan tarjoavan asiaankuuluville osallistujille, erityisesti pk-yrityksille, uudenlaista ja tehokkaampaa tukea, joka johtaa teollisten investointien lisääntymiseen ja nopeampaan markkinoilletuloon ja hyödyntämiseen.

Indikaattorit: (v) ehdotuksen jättämisen ja hankkeen käynnistymisen välinen aika; (vii) yhteisen ohjelman toiminnasta aiheutuvat yleiskustannukset..

Merkittäviä taloudellisia ja sosiaalisia etuja ja keskeisten poliittisten tavoitteiden edistäminen: tätä mitataan suunnitellussa riippumattomassa väli- ja loppuarvioinnissa muiden indikaattoreiden ohella.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä

AAL-ohjelmassa yhdistetään unionin, kansallisia ja yksityisiä voimavaroja pyrittäessä etsimään innovatiivisia tieto- ja viestintätekniisiä ratkaisuja, joiden avulla Euroopan kansalaiset voivat ikääntyä itsenäisesti ja hyvin ja joilla edistetään samalla yleistä kestävyyttä ikääntyvien hoidossa ja tarjotaan uusia taloudellisia mahdollisuuksia eurooppalaiselle teollisuudelle.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo

Unionin tuoma lisäarvo on merkittävä seuraavista syistä:

- Unionin osallistuminen mahdollistaa sellaisen nykyisen AAL-ohjelman jatkamisen, jossa unionin ja kansallinen rahoitus voidaan yhdistää osana yhteistä strategiaa, jolla edistetään kansainvälistä yhteistyötä T&K- ja innovointihankkeissa, joissa on erityisesti mukana pk-yrityksiä. Tämä ei olisi mahdollista nykyisiä rakenteita käyttäen.
- AAL-ohjelmassa voidaan käsitellä väestön ikääntymisen haastetta edistämällä uusien innovatiivisten iäkkäiden ihmisten itsenäistä asumista koskevien tieto- ja viestintäteknologiaan perustuvien tuotteiden ja palvelujen kehittämistä ja parantaa siten heidän elämänlaatuaan ja lisätä heidän itsenäisyyttään ja vähentää heidän hoitokustannuksiaan. Tämä tapahtuu johdonmukaisella ja yhtenäisellä tavalla, jossa suurempi kriittinen massa johtaa parempaan kustannustehokkuuteen ja yhteensopiviin ratkaisuihin.
- Teollisuus ja erityisesti pk-yritykset saavat enemmän tukea kriittisestä massasta ja johdonmukaisesta eurooppalaisesta lähestymistavasta yhteensopivien

ratkaisujen kehittämisessä. Lisäksi AAL-ratkaisuja on mahdollista mukauttaa kansallisten/alueellisten yhteiskunnallisten painotusten ja säännösten mukaan. Tämä on tärkeä edellytys kaupalliselle hyödyntämiselle ja markkinakehitykselle ja tarjoaa suuria mahdollisuuksia pk-yritysten osallistumiselle.

- Ehdotettu järjestelmä luo kannustimia T&K:hon ja innovointiin tehtävien kansallisten ja teollisten investointien lisäämiseen ikääntymiseen liittyvän tieto- ja viestintäteknologian alalla ja edistää siten T&K:ta koskevaa tavoitetta, jonka mukaan T&K:hon olisi investoitava kolme prosenttia EU:n BKT:stä.

Tässä rahoituslaskelmassa ei ole otettu huomioon AAL-ohjelman tulosten hyödyntämisestä Euroopan taloudelle ja yhteiskunnalle syntyvää makrotaloudellista lisäarvoa.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Seitsemännen puiteohjelman puitteissa toteutetun yhteisen AAL-ohjelman edeltäjän väliarvioinnista on tehty seuraavat johtopäätökset:

- AAL-ohjelmaa olisi jatkettava, koska se tarjoaa selkeää lisäarvoa erityisesti pk-yrityksille luomalla hyvää vanhuutta Euroopassa koskevan tutkimuksen ja innovoinnin tarvittavan kriittisen massan, joka auttaa saamaan asiaankuuluvat tuotteet ja palvelut markkinoille.
- Siinä olisi keskityttävä siihen, miten alueelliset innovointitoimijat (useimmiten pk-yritykset) voivat ymmärtää ja käsitellä eurooppalaisia markkinoita.
- Siinä olisi parannettava toiminnan tehokkuutta erityisesti avustus- ja maksuajan osalta.
- Siinä olisi parannettava palveluntarjoajien osallistumista hankesuunnittelun varhaisvaiheista alkaen ja erityisesti loppukäyttäjien osallistumista tarjousten erittelyyn ja arviointiin.

Nämä kokemukset on otettu huomioon toisen AAL-ohjelman muokkaamisessa.

1.5.4. Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut

Ensimmäisessä aktiivisena ja terveenä ikääntymistä koskevassa eurooppalaisessa innovaatiokumppanuudessa²³ tieto- ja viestintäteknologian ratkaisuilla odotetaan olevan merkittävä asema pyrittäessä saavuttamaan sen tavoitteet kahdesta terveestä lisävuodesta vuoteen 2020 mennessä sekä parantamaan kansalaisten elämänlaatua ja lisäämään hoitojärjestelmien tehokkuutta Euroopassa. Sen strategisessa täytäntöönpanosuunnitelmassa esitetään painopistealat aktiivista ja tervettä ikääntymistä koskevien innovaatioiden nopeuttamiseksi ja laajentamiseksi koko unionissa kolmella alalla: ennaltaehkäisy ja terveyden edistäminen, hoito ja parantaminen ja itsenäinen asuminen ja sosiaalinen osallisuus. Neuvoston toteuttamalla EIP AHA:n käynnistämällä lisätään AAL-ohjelman ja sen seurannan tulevaa merkitystä. AAL-ohjelma on keskeinen osa strategisen täytäntöönpanosuunnitelman täytäntöönpanossa, koska siinä keskitytään innovaatioketjun niin sanottuun kuolemanlaakso-osaan. Myös AAL-ohjelma hyötyy eurooppalaisesta innovaatiokumppanuudesta, koska se nopeuttaa markkinoiden

²³

KOM(2012) 83 lopullinen, 29. helmikuuta 2012

luomista, laajamittaista käyttöönottoa ja se myös edistää markkinoita koskevien välttämättömien edellytysten parantamista: esimerkiksi standardointia ja yhteentoimivuutta, joita AAL-ohjelma ei kata mutta jotka mainitaan arvioinneissa ja kuulemisissa käyttöönoton esteinä.

AAL-ohjelmaa täydennetään suurilla kansallisilla aloitteilla, kuten AAL:ää ja ikääntymistä koskevalla kansallisella aloitteella Saksassa, avustetun asumisen innovaatiofoorumia Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja ikääntymistä käsittelevää innovaatiofoorumia Ranskassa.

Näiden toisiinsa liittyvien ja yhdessä huomattavan osan ”tutkimus- ja innovaatioketjusta” kattavien ohjelmien ansiosta Euroopalla on maailmanlaajuisesti ainoalaatuisen vahva asema hyvää vanhuutta koskevassa tieto- ja viestintäteknologiassa. AAL-ohjelma täydentää hyvin pidempiaikaista tieto- ja viestintäteknologian ja ikääntymisen tutkimista Horisontti 2020 -puiteohjelmassa, ja sen tarjoamia tieto- ja viestintäteknologiaan perustuvia ratkaisuja voidaan hyödyntää innovaatio- ja markkinavalidointitoimissa Horisontti 2020 -puiteohjelmassa.

AAL-ohjelma täydentää myös väestörakenteen muutosta käsittelevää yhteistä ”Lisää vuosia, parempaa elämää” -tutkimusaloitetta²⁴, joka kokoaa yhteen 13 eurooppalaista maata käsittelemään uutta tieteeseen perustuvaa tietoa, jota voidaan käyttää ikääntymistä koskevassa tulevassa poliittisessa päätöksenteossa ja jossa hyödynnetään monia eri tutkimusaloja. AAL-ohjelma voi tarjota sovellusympäristön monialaiselle tutkimukselle, jota toteutetaan yhteisen ohjelmasuunnittelun mukaisten aloitteiden puitteissa, ja antaa yhteisen ohjelmasuunnittelun mukaisille aloitteille palautetta käyttäjien kokemuksista ja jakaa samalla tutkimusmenetelmiä, kuten elämänkaareen pohjautuvaa lähestymistapaa.

Komissio on antanut päätösehdotuksen, joka koskee Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) strategista innovointiohjelmaa vuosiksi 2014–2020 ja jossa yksilöidään tervettä elämää ja aktiivista ikääntymistä edistävä innovaatiotoiminta yhdeksi EIT:n osaamis- ja innovointiyhteisöjen ensisijaisista aihealueista kaudeksi 2014–2015.

Yhdessä nämä aloitteet kattavat suuren osan ketjusta perustutkimuksesta markkinoille saattamiseen, kuten suositellaan monissa riippumattomissa arvioinneissa EU:n tutkimus- ja innovaatio-ohjelmista sekä EU:n linja-asiakirjoissa.

1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kesto on rajattu**.

- Ehdotuksen/aloitteen mukainen toiminta alkaa 1.1.2014 ja päättyy 31.12.2023.
- Rahoitusvaikutukset alkavat vuonna 2014 ja päättyvät vuonna 2020 maksusitoumusmäärärahojen osalta, ja ne alkavat vuonna 2014 ja päättyvät vuonna 2023 maksumäärärahojen osalta.

☐ Ehdotuksen/aloitteen mukaisen toiminnan **kestoa ei ole rajattu**.

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

²⁴

KOM(2008) 468, Kohti tutkimuksen yhteistä ohjelmasuunnittelua.

1.7. Hallinnointitapa (hallinnointitavat)²⁵

☐ komissio **hallinnoi suoraan keskitetysti**

X välillinen keskitetty hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

– ☐ toimeenpanovirastoille

– ☐ Euroopan unionin perustamille elimille²⁶

– **X kansallisille julkisoikeudellisille elimille tai julkisen palvelun tehtäviä hoitaville elimille**

– ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaisia erityistoimia ja jotka nimetään varainhoitoasetuksen 49 artiklan mukaisessa perussäädöksessä

☐ **hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☐ **hajautettu hallinnointi** yhteistyössä kolmansien maiden kanssa

☐ **hallinnointi yhteistyössä** kansainvälisten järjestöjen kanssa (**tarkennettava**)

Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, huomautuksille varatussa kohdassa olisi annettava lisätietoja.

Huomautukset:

On perustettu erityinen täytäntöönpanorakenne, jonka nimi on Tietotekniikka-avusteista asumista käsittelevä yhteenliittymä, ja sitä hallinnoivat osallistuvat maat aloitteen hallinnoimista varten. Unionin rahoitusosuus aloitteeseen annetaan tämän järjestön kautta. Kansalliset rahoituselimet tai niiden valtuutetut virastot hallinnoivat EU:n rahoitusosuutta ja tekevät avustussopimuksia järjestöjen kanssa rahoitustuen saamisesta yhteistyössä toteutettaviin tutkimus- ja innovaatiotoimiin.

Huomautukset:

Euroopan unionin rahoitusosuus maksetaan osallistuvien valtioiden perustamalle erityiselle hallinnointielimelle, joka hallinnoi ohjelmaa. Unionin rahoitusosuus maksetaan sillä edellytyksellä, että työsuunnitelma ja siihen liittyvät kansalliset talousarviositoumukset hyväksytään.

AAL-ohjelman organisaatorakenne koostuu seuraavista yksiköistä:

Osallistuvien valtioiden erityiseksi hallinnointirakenteeksi luoma AAL-yhteenliittymä allekirjoittaa valtuutus sopimuksen ja vuotuiset varainsiirtosopimukset Euroopan komission kanssa vuotuisen rahoituksen saamiseksi puiteohjelmasta. Se vastaa kaikista AAL-ohjelman toimista, ja sitä johtaa johtaja, joka on yhteenliittymän laillinen edustaja.

AAL-yhteenliittymä vastaa kaikista AAL-ohjelman toimista. AAL-yhteenliittymän tehtäviin kuuluvat sopimusten ja talousarvion hallinnointi, vuosittaisten työohjelmien laatiminen, ehdotuspyyntöjen järjestäminen sekä hankkeiden arvioinnin hoitaminen ja tärkeysjärjestykseen asettaminen. Tämän lisäksi se valvoo hankkeiden seurantaa ja siirtää vastaavat määrät unionin rahoitusosuudesta nimetyille kansallisille ohjelmavirastoille. Se järjestää myös tulosten levittämistoimia.

²⁵ Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

²⁶ Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 185 artiklassa.

AAL-yhteenliittymää johtaa yleiskokous. Yleiskokous on AAL-ohjelman päätöksentekuelin, ja se nimittää johtokunnan jäsenet ja valvoo AAL-ohjelman täytäntöönpanoa, mihin kuuluvat vuotuisten työsuunnitelmien hyväksyminen, kansallisen rahoituksen jako hankkeille ja uusien jäsenyyshakemusten käsittely. Jokaisella maalla on yleiskokouksessa yksi ääni, ja päätökset tehdään yksinkertaisella enemmistöllä. Komissiolla on yleiskokouksessa tarkkailijan asema.

AALAn johtokunta – jossa on johtaja ja kaksi varajohtajaa (vaihtoehtoisesti yksi varajohtaja ja yksi varainhoitaja) – valitaan hoitamaan erityisiä hallintotehtäviä kuten talousarvion suunnittelua, henkilöstöpolitiikkaa ja sopimustentekoa. Se on yhteenliittymän laillinen edustaja ja raportoi yleiskokoukselle.

Osallistuvat valtiot valtuuttavat kansalliset ohjelmahallintovirastot kansallisten hankekumppanien hankejohtoon sekä hoitamaan hallinnollisiin ja lainsäädännöllisiin näkökohtiin liittyviä tehtäviä ja avustamaan ehdotusten arvioinnissa ja niistä neuvottelemisessa. Ne toimivat AAL-yhteenliittymän valvonnassa.

Teollisuuden ja muiden sidosryhmien edustajista koostuva neuvottelukunta antaa suosituksia painopistealueista ja aiheista, joita AAL-ohjelman ehdotuspyynnöissä olisi käsiteltävä

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset

Tutkimuksen ja kehityksen Horisontti 2020 -puiteohjelman mukaisesti AAL-ohjelman täytäntöönpanoa seurataan vuosittain, ja siitä raportoi tarvittaessa komissiolle erityinen hallintorakenne. Ohjelmaa seurataan erityisen hallintorakenteen laatimien vuosikertomusten avulla. Niissä esitetään yksityiskohtainen selvitys ohjelman täytäntöönpanosta 1.4.4 kohdassa esiteltyjen indikaattoreiden mukaan.

Väliarviointi tehdään kolmen toimintavuoden jälkeen riippumattomien asiantuntijoiden avustuksella, ja siinä arvioidaan seuraavia seikkoja: (1) ohjelman täytäntöönpano, siten, että tieteellinen, hallinnollinen ja taloudellinen integraatio on entistä tiiviimpää; (2) yhteisen ohjelman lisäarvo ja tuloksellisuus tavoitteiden saavuttamisessa.. Ohjelman lopuksi ulkopuoliset asiantuntijat tekevät loppuarvioinnin.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä

2.2.1. Todetut riskit

1) Keskeiset riskit koskevat erityisen täytäntöönpanorakenteen valmiuksia hallinnoida unionin talousarvio-osuutta ja ohjelman jokapäiväiseen toimintaan osallistuvien kansallisten virastojen tehokasta valvontaa

2) Toinen riski on tehokas suojelu petokselta ja mahdollisilta taloudellisilta menetyksiltä, jotka johtuvat pk-yritysten suuresta osallistumisesta ja epäsuorasta keskittetystä hallinnoimismallista.

3) Kolmas riski koskee osallistuvien maiden valmiuksia rahoittaa tehokkaasti osuutensa ohjelmaan.

2.2.2. Valvontamenetelmä(t)

Katso 2.3 luku riskien 1 ja 2 osalta

Riskin 3 osalta tarvitaan takeita, joilla varmistetaan, että EU:n varoja voidaan käyttää ainoastaan, jos kansallisista rahoitussitoumuksista on todisteet sekä varojen vuotuista siirtoa koskevan sopimuksen tasolla että yhteisen ohjelman hankkeissa kansallisille osallistujille maksettavien maksujen tasolla. Toinen tae on se, että EU:n rahoitus ei voi ylittää 50 prosenttia ohjelmassa tarjotusta julkisesta kokonaisrahoituksesta ja että EU:n tuki hallintomenoihin ei voi ylittää kuutta prosenttia EU:n yleisestä osuudesta.

2.2.3. Valvonnan kustannukset ja hyödyt ja todennäköinen vaatimustenvastaisuusaste

Ohjelmaa koskevan päätöksen 7 artiklan mukaisesti ohjelman täytäntöönpanoa varten perustettu valvontajärjestelmä suunnitellaan niin, että se tarjoaa kohtuullisen takuun toimien tehokkuuteen ja tuloksellisuuteen liittyvän asianmukaisen riskienhallinnan aikaansaamisesta sekä taustalla olevien liiketoimien lainmukaisuudesta ja säännönmukaisuudesta ja että siinä otetaan huomioon AAL-ohjelman erityisluonne julkisen sektorin sisäisenä kumppanuutena. Valvontajärjestelmällä taataan asianmukainen tasapaino luottamuksen ja valvonnan välillä, ja siinä otetaan huomioon valvonnan hallinnolliset ja muut kulut kaikilla tasoilla, erityisesti osallistujille, jotta sillä voidaan edistää parhaalla mahdollisella tavalla Horisontti 2020 -puiteohjelman tavoitteita.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut torjunta- ja suojatoimenpiteet

AAL-ohjelman perustamisesta tehdyn päätöksen 3 artiklassa todetaan, että unionin osuuden edellytyksenä on se, että AAL-yhteenliittymä noudattaa asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 60 artiklan 5 kohdassa esitettyjä raportointivaatimuksia. Päätöksen 8 artiklan mukaisesti komissio voi lopettaa osuutensa tai pienentää sitä tai keskeyttää sen.

Komission ja AALA:n välillä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 61 artiklan mukaisesti tehtävässä valtuutus sopimuksessa komissiolle annetaan valtuudet valvoa AALA:n toimia, erityisesti tilintarkastuksia tekemällä.

Muita petostentorjuntatoimenpiteitä toteutetaan komission ja erityisen hallintorakenteen välisen sopimuksen osana.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä

Moniv. rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Määrä- rahalaji	Rahoitusosuudet			
	Numero 09 04 03 01 Parannetaan kaikkien kansalaisten elinikäistä terveyttä ja hyvinvointia	JM/EI-JM (27)	EFTA- mailta ²⁸	ehdokasmai- lta ²⁹	kolmansil- ta mailta	varainhoitoasetuks- en 18 artiklan 1 kohdan aa alakohdassa tarkoitett rahoitusosuudet
1A		JM/EI- JM	KYLL Ä	KYLLÄ	KYLL Ä	KYLLÄ

²⁷ JM = jaksotettut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

²⁸ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

²⁹ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista menoihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake:	Numero 1A	Otsake.....
--	----------------------	--------------------

PO: CNECT			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	YHTEENS A
• Toimintamäärärahat													
Numero 09 04 03 01	Sitoumukset	(1)	25	25	25	25	25	25	25				175
	Maksut	(2)	2,7	10	17,3	24,7	24,7	24,7	24,7	23,2	15,8	7,2	175
Budjettikohdan numero	Sitoumukset	(1a)											
	Maksut	(2a)											
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ³⁰													
Budjettikohdan numero		(3)											
PO CNECT:n määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1+1a +3	25	25	25	25	25	25	25				175
	Maksut	=2+2a +3	2,7	10	17,3	24,7	24,7	24,7	24,7	23,2	15,8	7,2	175

• Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	25	25	25	25	25	25	25				175
	Maksut	(5)	2,7	10	17,3	24,7	24,7	24,7	24,7	23,2	15,8	7,2	175

³⁰ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ			(6)	0,008	0,008	0,038	0,008	0,008	0,008	0,038				0,116
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 1A kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ			Sitoumukset =4+ 6 25,008 25,008 25,038 25008 25,008 25,008 25,038 175,116											
			Maksut =5+ 6 2,708 10,008 17,338 24,708 24,708 24,708 24,738 23,2 15,8 7,2 175,116											

Jos ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia useampaan otsakkeeseen:

• Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)											
	Maksut	(5)											
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ	(6)												
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEIDEN 1–4 määrärahat YHTEENSÄ (viitemäärä)	Sitoumukset	=4+ 6	25,008	25,008	25,038	25,008	25,008	25,008	25,038				175,116
	Maksut	=5+ 6	2,708	10,008	17,338	24,708	24,708	24,708	24,738	23,2	15,8	7,2	175,116

Moniv. rahoituskehityksen otsake	5	"Hallintomenot"
---	----------	-----------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

				2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	YHTEENÄ
PO: CNECT														
• Henkilöresurssit				0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262				1,834
• Muut hallintomenot				0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024				0,168
PO CNECT YHTEENÄ	Määrärahat			0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286				2,002

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 5 kuuluvat määrärahat YHTEENÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286					2,002
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--	-------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020				YHTEENÄ
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 1–5 kuuluvat määrärahat YHTEENÄ	Sitoumukset		25,29 4	25,29 4	25,32 4	25,294	25,294	25,29 4	25,32 4				177,118
	Maksut		2,994	10,29 4	17,62 4	24,994	24,994	24,99 4	25,02 4	23,2	15,8	7,2	177,118

3.2.2. Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

Maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset ↓			2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		YHTEENSÄ	
	TUOTOKSET																	
	Laji ³¹	Keskimäär. kustannukset	Numero	Kustannus	Numero	Kustannus	Numero	Kustannus	Numero	Kustannus	Numero	Kustannus	Numero	Kustannus	Numero	Kustannus	Lukumäärä yhteensä	Kustannukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1 ³² ...																		
Tuotos 1:	Yhteisen ohjelman perustaminen ja toiminta (*)	1,5/vuosi	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	7	10,5
Erityistavoitteen 1 välisumma			1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	7	10,5
ERITYISTAVOITE 2...																		
Tuotos 2:	Tukitoimi	0,200	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	35	7
Erityistavoitteen 2 välisumma			5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	35	7
ERITYISTAVOITE 3...																		
Tuotos 3:	Hankkeet (*)	2	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	175	164,5
Erityistavoitteen 3 välisumma			25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	175	164,5

³¹ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

³² Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2 ”Erityistavoitteet”.

KUSTANNUKSET YHTEENSÄ		25		25		25		25		25		25		25		175
-----------------------	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	-----

(*) Yhteisen AAL-ohjelman keskushallintomenoja tuetaan enintään kuudella prosentilla EU:n osuudesta, ja ne kattavat ehdotetun arvioinnin kustannukset.

(**) Hankekohtaisten kokonaiskustannusten arvellaan olevan keskimäärin 4 miljoonaa euroa, josta 50 % katetaan julkisella rahoituksella, jonka EU ja osallistuvat valtiot jakavat suhteessa kunkin vuotuisiin sitoumuksiin (noin 40–50 %).

3.2.3. Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin

3.2.3.1. Yhteenvedo

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	YHTEENSÄ
--	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	----------

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 5											
Henkilöresurssit	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262				1,834
Muut hallintomenot	0,180	0,180	0,180	0,180	0,180	0,180	0,180				1,260
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEEN 5 välisumma	0,442	0,442	0,442	0,442	0,442	0,442	0,442				3,094

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 5 sisällymättömät³³											
Henkilöresurssit											
Muut hallintomenot	0,008	0,008	0,038	0,008	0,008	0,008	0,038				0,116
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 5 sisällymättömien välisumma	0,008	0,008	0,038	0,008	0,008	0,008	0,038				0,116

YHTEENSÄ	0,450	0,450	0,480	0,450	0,450	0,450	0,480				3,210
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	-------

Hallintomäärärahojen tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla PO:n määrärahoilla ja/tai siirroilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

³³

Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.3.2. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi muutettuna

	2014	2015	2016	2017-2020	Yht.
• Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)					
XX 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	2	2	2	8	14
XX 01 01 02 (edustustot EU:n ulkopuolella)					
XX 01 05 01 (epäsuora tutkimustoiminta)					
10 01 05 01 (suora tutkimustoiminta)					
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)³⁴					
XX 01 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, vuokrahenkilöstö ja kansalliset asiantuntijat)					
XX 01 02 02 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, vuokrahenkilöstö, nuoremmat asiantuntijat ja kansalliset asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)					
XX 01 04 yy ³⁵	- päätoimipaikassa				
	- EU:n ulkop. edustustoissa				
XX 01 05 02 (epäsuora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, vuokrahenkilöstö ja kansalliset asiantuntijat)					
10 01 05 02 (suora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, vuokrahenkilöstö ja kansalliset asiantuntijat)					
Muu budjettikohta (mikä?)					
YHTEENSÄ	2	2	2	8	14

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

³⁴ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö, nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.
³⁵ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset
toimihenkilöt

Toimesta aiheutuvat päätehtävät ovat seuraavat:

- Osallistuminen AAL-yhteenliittymän yleiskokouksiin komission tarkkailijana, neljä 2-päiväistä kokousta vuodessa (johtaja-/yksikönpäällikkötaso)
- Osallistuminen työpajoihin ja tulosten levittämistapahtumiin kolme kertaa vuodessa (yksikönpäällikkötaso)
- Avustusopimuksista neuvottelemine ja niiden valmistelu ja maksaminen erityisen täytäntöönpanorakenteen kanssa (hankejohtajataso+ B/C avustajataso)
- Täytäntöönpanon seuranta + avustus väli- ja jälkiarvioinneissa (hankejohtajataso)
- Ohjelman täytäntöönpanon auditointi rahoituksen ja oikeudellisten seikkojen osalta (varainhoitajataso)

Ulkopuolinen henkilöstö

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

- X Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen mukainen.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää rahoituskehyksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät

- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.³⁶

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen osallistuminen rahoitukseen

- Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja vähintään seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Yht .
Osallistuvat valtiot	25	25	25	25	25	25	25				175
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ	25	25	25	25	25	25	25				175

Tiedot osarahoituksesta

Euroopan unioni maksaa enintään 25 miljoonan euron suuruisen kiinteän vuosiosuuden edellyttäen, että osallistuvat valtiot investoivat AAL-ohjelmaan vuosittain vähintään 25 miljoonaa euroa. Kumppanivaltiot maksavat AAL-ohjelmaan vähintään 150 miljoonaa euroa kansallisista talousarvioistaan vuosina 2014–2020.

EU:n osuus AAL-ohjelman toimintakustannuksista on enintään 6 prosenttia Euroopan komission kokonaisosuudesta AAL-ohjelmaan.

Yhteisön rahoitusosuus on kiinteä prosenttimäärä julkisesta kokonaisrahoituksesta, joka saadaan osallistuvista kansallisista ohjelmista, muttei missään tapauksessa enempää kuin 50 prosenttia yhteisen ohjelman julkisesta rahoituksesta. Kiinteä prosenttimäärä määritellään erityisen hallintorakenteen ja komission välisessä sopimuksessa, ja se perustuu kumppanivaltioiden monivuotisiin sitoumuksiin ja Euroopan unionin rahoitusosuuteen.

Ohjelmassa järjestetyissä ehdotuspyynnöissä valittuihin T&K-hankkeisiin osallistuvat tahot osallistuvat myös näiden hankkeiden rahoitukseen. Näiden osuukien määräksi arvioidaan vähintään 300 miljoonaa euroa ohjelman aikana.

³⁶

Katso toimielinten sopimuksen 19 ja 24 kohta.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- X Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.